

Uchwała z dnia 12 maja 2004 r., III CZP 18/04

Sędzia SN Stanisław Dąbrowski (przewodniczący, sprawozdawca)

Sędzia SN Tadeusz Domińczyk

Sędzia SN Marian Kocon

Sąd Najwyższy w sprawie z wniosku Przedsiębiorstwa Produkcyjno-Usługowego "U." sp. z o.o. w S.B. o wpis, po rozstrzygnięciu w Izbie Cywilnej na posiedzeniu jawnym w dniu 12 maja 2004 r., przy udziale prokuratora Prokuratury Krajowej Jana Szewczyka, zagadnienia prawnego przedstawionego przez Sąd Okręgowy w Koszalinie postanowieniem z dnia 18 lutego 2004 r.:

„Czy opłata za ogłoszenie w Monitorze Sądowym i Gospodarczym, do której uiszczenia obowiązany jest wnioskodawca na podstawie art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym (jedn. tekst: Dz.U. 17, poz. 209 ze zm.) ma charakter wydatku przewidzianego w art. 4 pkt 6 ustawy z dnia 13 czerwca 1967 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. 24, poz. 110 ze zm.) ?”

podjął uchwałę:

Opłata za ogłoszenie w Monitorze Sądowym i Gospodarczym uiszczana na podstawie art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym (jedn. tekst: Dz.U. z 2001 r. Nr 17, poz. 209 ze zm.) należy do wydatków wymienionych w art. 4 pkt 6 ustawy z dnia 13 czerwca 1967 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (jedn. tekst: Dz.U. z 2002 r. Nr 9, poz. 88 ze zm.).

Uzasadnienie

Sąd Rejonowy – Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego w Koszalinie postanowieniem z dnia 23 stycznia 2004 r. zwolnił wnioskodawcę Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Usługowe „U.”, spółkę z o.o. w S.B. od uiszczenia wpisu od wniosku o rejestrację w Krajowym Rejestrze Sądowym, oddalając

jednocześnie wniosek o zwolnienie od opłaty za ogłoszenie w Monitorze Sądowym i Gospodarczym. Uznał, że opłata za ogłoszenie nie należy do kosztów sądowych, gdyż jest oddzielna od opłat sądowych, pobierana na ściśle określony cel, rolą zaś sądu rejestrowego jest jedynie jej pobranie i przekazanie Ministerstwu Sprawiedliwości w przypadku zarządzenia wpisu.

Rozpoznając zażalenie wnioskodawcy na postanowienie Sądu Rejonowego, Sąd Okręgowy nabrał poważnych wątpliwości co do zagadnienie prawnego przytoczonego na wstępie uchwały. (...)

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Stosownie do art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym (jedn. tekst: Dz.U. z 2001 r., Nr 17, poz. 209 ze zm.), wnioskodawca składając wniosek o wpis do Krajowego Rejestru Sądowego bez wezwania uiszcza opłatę sądową, a jeżeli wpis podlega ogłoszeniu – również opłatę za ogłoszenie w Monitorze Sądowym i Gospodarczym. Z ust. 3 tego artykułu wynika, że wniosek o wpis złożony bez uiszczenia opłaty za ogłoszenie podlega zwróceniu.

Dla oceny, czy opłata za ogłoszenie w Monitorze Sądowym i Gospodarczym jest elementem kosztów sądowych, decydujące znaczenie ma treść przepisów ustawy z dnia 13 czerwca 1967 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (jedn. tekst: Dz.U. z 2002 r. Nr 9, poz. 88 – dalej: "u.k.s.c."). Zgodnie z art. 2 i 3 tej ustawy, koszty sądowe obejmują opłaty sądowe i zwrot wydatków, a opłatami sądowymi są wpis i opłata kancelaryjna.

Ustawa o kosztach sądowych w sprawach cywilnych nie definiuje wydatków, jednakże w art. 4 zamieszczone jest ich przykładowe wyliczenie. Z wymienionego katalogu wnioskować można, że do wydatków w rozumieniu ustawy należą wszystkie kwoty faktycznie wydatkowane przez sąd, związane z postępowaniem w sprawie, które powinny być zwrócone przez strony lub uczestników postępowania. Tym bardziej wydatkiem jest opłata za ogłoszenie w Monitorze Sądowym i Gospodarczym, którą wnioskodawca ma obowiązek uiścić z góry, bez której uiszczenia sprawa nie może być rozpoznawana, a wniosek jest zwracany. Wszelkie wątpliwości usuwa treść art. 4 pkt 6, w którym wprost zostało powiedziane, że koszty ogłoszeń należą do wydatków.

Podnoszona przez Sądy obu instancji okoliczność, że opłata za ogłoszenie nie jest opłatą sądową nie ma znaczenia, skoro do kosztów sądowych zalicza się nie

tylko opłaty sądowe, ale także zwrot wydatków. Osoba redaktora ogłoszenia oraz przeznaczenie dochodu z opłaty za ogłoszenie nie ma wpływu na charakter tej opłaty jako wydatku. Istotne jest natomiast, że wnioskodawca ma obowiązek uiszczenia opłaty za ogłoszenie oraz ścisły związek między tą opłatą a postępowaniem, wyrażający się w tym, że bez uiszczenia opłaty za ogłoszenie nie nastąpi rozpoznanie sprawy, a wniosek zostanie zwrócony wnioskodawcy.

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 390 k.p.c. rozstrzygnął postanowione zagadnienie prawne, jak w uchwale.